

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge tujerazne države 9 K. — Kdor hoče sam po njej, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Čeje „Kotiček“ izdajatelj družba“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroska cesta št. 5, sprazena naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettirrte za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primarna popust. V oddelku „Mala razprava“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Nemške šole na Slovenskem in slovenski starši.

(Dopis iz Dravinjske doline.)

V kratkem času se bodo zopet odprle ponemčevalnice naših otrok na slovenskih tleh. Kakor golazen se bodo razlezli šulterajnski učitelji teh šol po slovenskih domovih, obdelovali slovenske starše, naj jim prodajo najdražje, kar imajo: svojo dečo. In povdarjali bodo ti tihotapei s slovenskimi dušami, da so i sami slovenskega rodu, da so pljunili i sami na narod, iz katerega so izšli, in prodali za dober denar svoj značaj; in zgodilo se jim ni nič za to, nasprotno, dobili so dobro mesto, ni jim treba k vojakom, kakor n. pr. slovenskim učiteljem, boljše oskrba s hrano in drugih podpor nebroj. Pričarali bodo otrokom in staršem vse mogoče in nemogoče dobrote, če se prodajo nemškemu molohu.

In na tebi, slovenski oče, slovenska mati, je, da se ne pustiš premoliti od teh prekupcev slovenskih duš. Da se bo tvoj otrok v šulterajnski šoli naučil nemščine, ne verjame. Naučil se ne bo niti nemščine niti slovenščine, pač pa se bo naučil zančevati svoj materni jezik. Pozabil bo na povelje nemškega vzgojitelja slovenski pozdrav, slovensko pesem, slovensko besedo, in gospod nemški vzgojitelj bo preko njega hotel vplivati tudi na tebe, slovenski oče, slovenska mati, in ti spodkopati oblast nad otrokom. — Tvoj lastni otrok te bo priganjal po navodilu svojega vzgojitelja, da imaš rabiti n. pr. samo nemške vžigalice, da moraš hoditi samo v nemške trgovine, da moraš nemško pozdravljati, čeravno ne veš nič nemški. In sam tak otrok bo osrečeval tebe in druge ljudi s svojim spakodranim pozdravom: „Grüss Gott!“, ki je višina učenosti šulterajnskih šol. In njegov vzor „učitelj“ bo ga navadil, da bo znal s svojim nemškim pozdravom izzivati; prepovedal bo otroku slovenski govoriti na cesti, zlasti če pride kdo mimo. Ali ni žalostno, če vtihne naenkrat slovenska govorica takih nebolnih revežev, ako se jim približaš, in začno mrmrati nemščino, da je joj. Ali ni še bolj žalostno, da v takih krajih, kjer se šopiri kaka Rossegger-šola ali kaka druga šulterajnska šola, potihne slovenska narodna pesem, ki blaži dušo in znača, slovenskega otroka. Namesto „Preljubo veselje, ni kje si doma“, zvrzolijo ti zopeljani otroci „Das deutsche Lied“, „Die Wacht am Rhein“ in tiste, za

nemškonacionalno omiko tako značilne dijaške Saul-und-Fresslieder.“

Taka je vzgoja šulterajnskih šol, ne blažujejo srca, ne utrjujejo značaja, ne pospešujejo učenja nemščine, ampak pospešujejo zatiranje vsakega poštenega čuta, izzivanje, sovraštvo vsega, kar je slovensko. Vzgojijo se v teh šolah kolikor možno slabotni značaji, duševni reveži, ki so nezmožni pozneje kaj več doseči, da nemška gospoda dobi lažje svoje hlapce in dekletke. In ali jih vidite te uboge potuhnjence v poznejšem življenju? Ne vedo ne prav čitati in pisati, vendar pa razpolagajo z neverjetno nadutostjo, ki so se je priučili v nemških šolah in so pripravljani se udeležiti vsakega zločestva proti svojemu narodu.

To so tisti značaji, ki za frakelj žganja, za eno smodko, za en guljaž prodajo svoje prepričanje. In ti slovenski oče, slovenska mati, ki sta gledala tekom vojne mučeništvo in žrtve slovenskega naroda in jih tudi sama doprinala, sta vendar le morala priti do prepričanja, da je Slovenec po svoji poštenosti, pridnosti in nadarjenosti znožen doseči več kakor mesto hlapca pri nemškutarju. Zatorej pa zapodita te prekupce slovenske dece iz hiše. Pokaži, slovenski kmet, tudi tukaj svojo zrelost. Tista žuljava roka, ki je podpisala jugoslovansko deklaracijo, naj trdo pade na mizo, ko bo prišel nemški učitelj kupovati tvojih otrok, in odločni: „Roke proč od naše dece!“ naj odžene za vselej vsiljivca iz tvoje poštene hiše.

Na slovenske šole pa bodi ob enemu na tem mestu poziv: Skrbite, da ohranite in kolikor mogoče še povzdignete ugled slovenskih šol! Ne dajajte orožja proti samemu sebi vašim nasprotnikom v roke. Skrbite, šolska vodstva; kolikor je le mogoče za reden pouk da ne bojo naši sovražniki in pa tudi naše ljudstvo poreklo. Češ, na nemški šoli je reden pouk, na slovenski šoli je le rečokodaj, in posledica je, da je deca zanemarjena. Skrbno negujmo naš najdragocenejši zaklad, upanje naše lepše bodočnosti: slovenske otroke! Največji prijatelj domovine je tisti, ki v krščanskem in naravnem smislu zvesto in vestno za domovino odgojuje mladino.

Verski duh med francoskim vojaštvom

Graška „Tagespost“ piše dne 1. septembra: „V zadnjih bojih s Francozi so Nemci večkrat

vplnili zastave, ki so jim bile poprej neznane. So to majhne, nekaj čez pol metra dolge in široke trobojnice iz svile, na katerih je na prednji strani v zlatu vezen križ z napisom: „In hoc signo vinces“, (v tem znamenju boš zmagal) ter označba stotnije. Na drugi strani je pa vezeno Srce Jezusovo, obdano s trnjevo krono, z napisom: „Coeur sacre de Jesus — espoir et salut de la France“ (presveto Srce Jezusovo, upanje in blagor Francije).

Vjeti Francozi so izpovedali, da imajo te nove stotnijske zastave ne le vse lastne, ampak tudi, kolikor jim je znano, vse sosedne čete. Ker so torej Nemci v obrambni bitki vplnili take zastave, je sklepati, da so jih nesle dotične stotnije s seboj v prednjo črto, kar je nekoliko presenetljivo. Kajti vojna se je v sedanjem času razvila tako, da že davno nikjer več ne razvijajo zastav, izvemžijo nekatere divje narode, ki se bojujejo na strani naših sovražnikov. Nemške čete že tudi ne nosijo svojih polkovnih zastav na bojišče. Le v začetku vojne so ob nekaterih prilikah, kakor pri naskokih, razvili po stari šegi polkovne zastave. Pozneje jih je bilo videti le v slučajnih posebnih slovesnostih, in sicer zadaj za bojno črto, kjer so shranjene pri dotičnih generalnih poveljstvih.

Se bolj pa preseneča strogo versko opremljene teh novih francoskih stotnijskih zastav. Po izpovedi vojnih vjetnikov so jih uvedli na prigovarjanje vojaške duhovščine, in ravno to je značilno za preobrat duhov, ki ga je v Franciji povzročila sedajna svetovna vojna. V začetku vojne so se našli povsod v zavzajih francoskih vojašnicah in postojankah brezverski spisi in duhovščina zasramujoče pesmi. Nato se je vnel notranji boj. Duhovnike, med katerimi jih je mnogo, ki so narodnega mišljenja, so obdolžili, da so sokrivci sedanje svetovne vojne. Ti duhovniki so sedaj obrnili te obdolžitve ter izjavili, da je težka preizkušnja, katera je sedaj prišla nad domovino-Francijo, božja kazen zaradi oskrnjevanja cerkva in oropanja samostanov po Combesovo vlado. S tem so napravili velik vtis. Nekoč je nemški poročevalec slišal sam, ko je prebivalstvo mesta Cambrai glasno klicalo: „To je prst božji! To je kazen za oskrnjevanje cerkva!“ Vsih bomb iz sovražnih letal je začela goriti neka bolnišnica in nemški vojaški so pometali postelje iz bolnišnice skozi okna. Ljudstvo se je spomnilo, da so skozi ista okna dotičnega nekdanjega samostana vrgli orožniki republike domačega zdravnika pregnanih redovnic, in je vide-

Vojaški novinec.

Belgijska povest.

Prisla Henrik Konsjans; preložil za „Slov. Gosp.“ Karjaš Ah B.

(Dolje.)

„Oh, Nežika, težava bo s pismom. Kaj pa, ako bi pisala tako-le? — Janez, mi smo v skrbeh, ker ne vemo, če si zdrav. Hitro nam moraš odgovoriti, ker tvoja mati sicer zboli in tako dalje; — to bo vendar razumljivo?“

„To že, ljuba moja, a to še ni pismo; tako govore vsi ljudje, učeni in neučeni. Čakaj! Takole se prične zmiraj: Velečenjeni starši, s tresočo roko poprimem pero, da — da — zdaj mi pa kar nič ne pri- de na misel.“

„Da vam pišem.“

„O, saj boljše veš od mene. Kako me imaš za neumno! To ni lepo, Katrica!“

„Kaj pa misliš, Nežika? Ako vzame pero v roko, tega vendar ne stori zato, da si masla namaže na kruh. Moram se ti smeja. Samo tega ne razumem, zakaj se tvoj brat vedno trese, kadar prične pisati. Gotovo težko piše? To pa je hudo, ker človek, ki se trese, piše še slabše.“

„Ne, stvar ni taka. Andrej ima v mestu vedno svoja pota in vedno zahteva denarja, zato se trese, ker so oče hudi. Kako pa je z vašo kravo, Katrica?“

„No, še dosti dobro. Dosti je prestala, revica. Zdaj pa je najhujše pri kraju in se že boljše. Tele smo prodali. Tako pisana, ljubka živalica je bilo!“

Med zadnjimi besedami sta se bili deklici že oddaljili za nekaj korakov vsake sebi.

„Pa pozdravi doma, Katrica!“ je zaklicala Nežika odhajaje. „Glej, da spišeš pismo in Janezu spo-

roči naše pozdrave!“

„V nedeljo po maši se zopet snideva; potem ti povem, kako sem pismo sestavila. Pozdravi sestro!“ Nežikin glas je že odmeval v smrekovem gozdu; vesela je z zvonkim glasom pela znano pesem:

„Venci zeleni se gugljejo z mlaja,
Spodaj mladina vrti se in raja.
Zdaj veselite se, fantje, dekleta,
Starost nič dobrega ne obeta.“

Katrica se je zamišljena ustavila, dokler lepi Katricin glas ni umolknil za lesom. Potem je napol plesoč, napol hodeč nadaljevala svojo pot ter kmalu nato bila doma.

Tu sta vdovi sedeli za mizo in nepotrpežljivo čakali Katrice. Stari oče, ki se je bil prehladil, je ležal v žumnatu ter gledal izpod odeje, da bi bil saj z očmi in ušesi pričujoč pri velikem delu, ki jih je še čakalo.

Komaj se dekle prikaže na pragu, ženi hitro pospravi vse, kar je ležalo na mizi ter jo v čisto obršeta s predpasniki.

„Sem pojdi, Katrica“, veli Janezova mati, „se-di na dedov stol, je bolj pripraven!“

Dekle sede molče k mizi, položi predse papir in zamišljena vtakne pero v usta.

Med tem sta ženi in ded z največjo radovednostjo opazovali premišljuječo deklico. Mali bratec se je bil z obema komolcema vlegel preko mize ter je strmel v oči in usta, da vidi, kaj bo napravila dekle s peresom.

Ravno tako molče Katrica vstane, vzame s police posodico za kavo, vlije vanjo črnilo iz stekleničice ter sede za mizo, kjer gotovo desetkrat premakne papir semtertje.

Slednjie pomoči pero v črnilo ter se pripravi za pisanje. Čez malo časa dvigne glavo ter vpraša:

„No, povejte, kaj naj pišem.“

Vdovi se vprašujoče spogledata in se ozreta na bolnega deda, ki je bil glavo daleč pomolil izpod o-

deje in srpo oči upiral v Katricino roko.

„No, piši, da smo vsi zdravi“, pravi starec kašljaje; „saj se vsako pismo pričinja tako.“

Deklica opomni smehljaje se:

„Ta bi bila lepa. Da smo vsi zdravi, vi pa že 14 dni polegati bolni.“

„No, saj to še vedno lahko v pismu poveš na- zadnje, Katrica.“

„Ne, veš, kaj moraš pisati?“ pravi Janezova mati. „Vprašaj najprej, kako je kaj on pri zdravju. Ko to napišeš, pristavimo še marsikaj.“

„Ne“, pravi druga vdova, „piši najprej, da je mlajš pero v roko ter vprašaj, če je zdrav. Tako se je tudi začel pismo Tistovega Janeza, ki ga sem sinoči slišala pri mlinarju.“

„Da, tudi Opankarjeva Katrica je rekla tako; jaz pa vendar tega ne storim, je preotročje“, odgo-vori dekle nepotrpežljivo. „Janez sam ve, da ne mo- rem pisati z nogo.“

„Pred vsem zapiši na vrh njegovo ime na pa- pir“, se oglasi ded.

„Katero ime? Brems?“

„Ne, Janez!“

„Prav pravite, oče“, odivne deklica. „Proč poj- di, Pavel, roke z mize! Mati, vi pa se malo odmak- nite, sicer me sunete s komolcem.“

Zdaj se pero približa papirju in med tem, ko išče mesta, tiho črkuje ime oddaljenega prijatelja.

Zdajci vstane Janezova mati, prime dekle za roko in pravi:

„Počakaj malo, Katrica! Ali se ti ne zdi, da le samo „Janez“ ni dobro? To je prekratko. Ali bi ne bilo boljše pristaviti: Dragi sin ali ljubi otrok?“

Teh besed Katrica skoro ni slišala. Ravno je obližnila papir in nevoljno vzdiknila: „Vidite, zdaj pa imate! Kakšno packo sem naredila in vse lizan- je nič ne pomaga; ne gre več proč. Vzeti moram — drugo polo.“

Dalje prihodnjie.

lo v tej rečki zvezi prst božji. To občutje je raslo vedno bolj in je postalo tako mogočno, da je celo vlada računala z njim. Duhovščina je proglasila bitko ob Marni za čudež device Orleanske, in malo let potem, ko je vlada oropala redovnike, jih vrgla v ječe in izgnala iz dežele, je postavila in posvetila ista tretja francoska ljudovlada devici Orleanski oni spomenik, ki je moral iti na potovanje, ko je po nemškem sunku ob Marni čarobno ime te rešilne reke nekoliko obledelo. Nikoli niso bile cerkve na Francoskem tako obiskane, kakor v sedanji vojni. V francoskih strelskih jarkih so izginili veri sovražni spisi in na njih mestu najdemo sv. pismo tako pogosto kakor pri Nemcih.

Dolgo se že tudi prav ničesar ne sliši o boju vlade zoper pristaše one struje, ki hoče zopet upostaviti kralja in ki med vojaštvom dostikrat tudi agitira v verskem smislu. In vendar delujejo pristaši kraljevske misli, ki smatrajo, da je prišel njih čas, in niso pozabili, da se je ljudovlada upeljala samo z enim glasom večine, v armadi zelo živahno. Težko je med vojno spoznati duševne struje v francoski armadi in med francoskim ljudstvom, in sicer se težje nego v miru. Saj so mnogi med Nemci Pariz in njegovo advokatsko vlado smatrali za Francijo, sodili so o Francozih, da je ljudstvo telesno propadlo, ter da tudi duševno propada, pri čemer pa so prezrli njegove stare, podedovane sile. Morda doživi svet na Francozih zopet presenečenje, ker jih je vojna tako korenito pretresla. Dejstvo, da grede vojaki ljudovlade, ki je bila do sedaj najbolj sovražna Cerkev, z mastavo križa in vere v boj, je na vsak način presenečenje, katero se pred štirimi leti Francozom samim ne bi smelo prerokovati, ker bi se nam tedaj glasno posmehovali.

Francosko bojišče.

Naval četverosporazumovih armad na nemške ostanke od reke Scarpe vzhodno od Arrasa do reke Aisne severovzhodno od mesta Soissons so nadaljuje že 13. dan. Nemci se na celi črti umikajo sicer polagoma, toda stalno, in vsa znamenja kažejo, da ve. ofenziva četverosporazumovih armad še ni dose. cl. vraunca. Najnuiši naval teh armad je vzhodno od Arrasa, kjer skušajo Angleži predreti nemško središče. Nič man' srditi so angleški navalni ob obeh straneh reke Scarpe v južno-vzhodni smeri proti mestu Cambrai ter ofenziva francoskih čet med rekama Sommo in Aisno v vzhodni smeri proti važnima nemškima postojankama St. Quentin in Laon. Ob reki Scarpi so Angleži potisnili Nemce nazaj za kakih 15-18 km, južnovzhodno od Arrasa pa za 30 do 40 km, kjer je padla cela vrsta važnih postojank, kot Alette, Bapaume, Combles, Bray, Peronne, Chaulnes, Roye in Noyon v oblast angleško-francoskih čet. Na črti Arras-Cambrai se je Angležem posrečilo že predreti nemško fronto ter zabiti v njo 15 km široko zagozo. Ker so Angleži tudi dalje proti jugu vzhodno od mesta Peronne potisnili Nemce nazaj, računajo nemška poročila z možnostjo, da se bo Hindenburg umaknil do črte Cambrai-St. Quentin. Ker pa Francozi tudi med Aisno in Oiso zastavljajo vse svoje sile, da bi prodrli do črte La Fere-Laon, je Hindenburgov položaj postal precej opasen. Med Oiso in Aisno se bje trenutno velikanska bitka, v katero so vrgli Francozi 2 milijona mož. Angleška poročila javijo, da je poslala Amerika meseca avgusta 240.000 mož na francosko bojišče, meseca septembra bo pa poslala 280.000 mož. Ker se ve. ofenziva nadaljuje na celi črti, je v doglednem času računati z velikimi do. godki.

Na drugih bojiščih.

Na italijanskem bojišču razven artilerijskih in živahnih zračnih bojev nobenih važnejših vojni. dogodkov. Dne 31. avgusta so vrgla italijanska letala več bomb na mesto Franzensfeste, ki so ranila štiri osebe, ter več bomb v bližini mesta Rovinj, ki pa niso povzročila nobene škode. Dne 1. t. m. je pa napadlo 25 laških letal naše postaje za letala ob Plavi. Napad nam ni povzročil nobene škode. — Na albaniskem bojišču krajevni spopadi v dolini reke Semeni. — Na turških bojiščih se verno od Jeriha v Palestini živahni spopadi med Angleži in Turki. Turška poročila pravijo, da se pripravljajo Angleži na novo ofenzivo v Palestini.

Razne politične vesti

Pogajanja za delazmožnost državnega zbora. Finančni odsek državne zbornice je sklican na dan 10. t. m. Vlada bi rada spravila pod streho nove davke, kot davek na vino itd., ker znaša državni pri. manjklaj za tekoče leto okrog 19 milijard K. Novi ministrski predsednik baron Hussarek se je že začel pogajati z raznimi strankami, da bi dobil večino za jesensko zasedanje državne zbornice. Dne 1. septembra je imel razgovor z načelnikom Jugoslovanske kluba poslancem dr. Korošcem, kateremu je obrazložil vzroke, ki silijo vlado, da je sklicala finančni odsek, ter da namerava čimprej sklicati tudi državno zbornico. Hussarek je zaprosil dr. Korošca, da mu naznani, kako stališče zavzemajo Jugoslovani na. pram načrtu vlade. Dr. Korošec je izjavil, da za se. daj ne more podati nobenih določenih izjav, vendar pa v očigled neprestanemu zasledovanju in pregan. janju Jugoslovancov ne more biti nobenega govora o tem, da bi Jugoslovani spremenili svoje stališče. —

Hussarek se je tudi posvetoval z načelnikom nemških radikalcev, s poslancem Pacherjem. Pogajal se bo te dni tudi s Cehi, ki pa odločno odklanjajo Hussarekovo vlado, ter nadalje s Poljaki, ki so za sklicanje finančnega odseka, ker smatrajo za neobhodno potrebno, da se napravi red v naših finančnih razmerah. Eno je pribito: Tudi Hussarek ne bo dobil večine, ako hoče vladati samo s pomočjo Nemcev, ker v Avstriji ne more in tudi ne bo trajno vladalo nobeno ministrstvo brez Slovanov ali celo proti Slovanom. Nekatera poročila z Dunaja pravijo, da je Hussarekovo stališče že omajano in da bo — Sel.

Sprememba avstrijske ustave. O spremembi avstrijske ustave se v zadnjem času mnogo govori, še več pa piše. Tako je n. pr. priobčil nek solnograški list: „Vesti glede spremembe avstrijske ustave so popolnoma resnične, ker se že vrše tozadevna dela. Dela vodi neka posebna komisija, katero je sestavil bivši ministrski predsednik dr. pl. Seidler.“ Kakšne osebe je imenoval dr. Seidler za člane te komisije, si pač vsakdo lahko misli sam in da v njej ne bo. dosti Slovanom pravičnih in prijaznih članov.

Posvetovanja na Dunaju. Nemški državni tajnik pl. Hintze je dospel dne 2. t. m. na Dunaj, kjer se posvetuje z avstro-ogorskimi državniki o velepolitičnih vprašanjih in o vprašanju miru. Nemčija bi rada, naj Avstrija prizna nova kraljestva, ki jih ustanavlja na vzhodu: Finsko, Livonsko, Kuronsko, itd. Kakšne mirovne črte-smernice ima nemški Hintze, sicer ne vemo, vemo pa, da je mir, kakoršnega si mislijo veliki Nemci, nemogoč. Položaj je zdaj tak, da bodo morali Nemci opustiti vse svoje prešerne in vsenemske cilje, opustiti misel, da bi zagospodovali nad celim svetom. Mir je mogoč le potem sporazuma med vsemi se vojskujočimi se državami in na podlagi samoodločbe narodov. Vsi narodi, mali in veliki, morajo dobiti svojo svobodo in samostojno državno obliko. Seveda Nemci si niti v sanjah ne morejo misliti, da bi morali opustiti svoje nadvladje nad Slovan. Raje se vojskujejo do skrajnosti.

„Enotno vrhovno poveljstvo“ si želijo Nemci nad nemško in avstro-ogrsko armado.

Slovencl, Slovenke, darujte za Tiskovni dom!

Vrednost avstrijske krone je začela zopet padati napram tujemu denarju. Na denarnem trgu na Dunaju so plačevali za nizozemski goldinar 5,17% K, za berolinsko marko 1,67 K, za švicarski frank 2,51 K, za švedsko krono 3,55% K, za bucareški lev 1,10 in pol K in za bolgarski lev 1,27% K. — Dne 12. avgusta je na dunajskem trgu poskočila cena nemške marke, za katero smo plačali pred vojno K 1,17 do 1,19, na K 1,65. Švicarski frank je stal K 2,50, t. j. frank, za katerega smo plačali pred štirimi leti 95 v. V Berolinu dobimo sedaj za 1 K 60 penigov, v mirnem času pa 85 penigov. V Curihu nam dajo za avstrijsko krono samo 38 centimov, pred vojno 1 K 5 v. Vzrok take vrednostne izgube tiči v preveliki množini papirnatega denarja, katerega posledica je tudi nezno. sa draginja.

Razmere v Rusiji. V Rusiji je še vedno vse križ-kražem. Vrši se prava meščanska vojska. Boljševiki so vedno bolj osvo. raženi, ker so prijatelji — Nemčije. Po celi Rusiji se širi klic: „Proč z Nemci! Nemčija, roke proč od Rusije! Ubijmo jih!“ Dne 30. avgusta zvečer je socijalistinja Dorge Kaplanova v Moskvi streljala na voditelja sedanje boljševiške vlade, Lenina, in ga z dvema streloma varno ranila. Krogli somu baje že potegnili iz života, vendar še visi njegovo življenje na tanki niti. — V Petrogradu pa so isti dan ustrelili ljudskega komisarja za no. tranje stvari, Urickega. Bil je pri priči mrtve. — O češko-slovaški armadi zadnji čas ni važnejših poročil. Angleški listi pravijo, da je sedaj v Rusiji že nad 60.000 mož Angležev, Francozov in Amerikan. cev. Ta armada hoče v Rusiji organizirati velik od. por proti Nemcem.

Zopet dva umora v Moskvi. Po umoru Urickega se je vršila hišna preiskava v hiši angleškega poslanika v Moskvi. Pri tem je prišlo do hudega spopada med boljševiki in njihovimi nasprotniki. Ubiti sta dve osebi, od teh en Anglež. Boljševiki so zase. dli poslaniško palačo in zaplenili tam vse kar so le našli.

V Odesi v južni Rusiji so neznane osebe spu. stile v zrak veliko nemško skladišče streliva. Urad. no se prizna, da je ubitih nad 50. ranjenih pa nekaj sto oseb, več tisoč prebivalcev je pa brez strehe. — Škoda znaša več sto milijonov.

Rumunski kralj ostane sovražnik Nemčije. V Rumuniji se opaža veliko sovražno gibanje proti vse. mu, kar je nemško. Rumunski kralj je kljub nemški vojaški sili, ki gospodari na Rumunskem, odločen pristaš četverosporazuma. Berolinski listi pišejo, da je Nemčija napravila veliko pomoto, da ni takoj od. stranila kralja in kraljico. (Kako bi ga naj odstr. nili, tega pa ne povedo.)

Razmerje med Spanijo in Nemčijo je nejasno. Španska vlada sicer zatrjuje, da hoče ostati še na. dalje nepristranska, a da nikakor ne bo trpela, da bi nemški P-čolni potapljalci njene ladje. Ker so P. čolni zadnji teden zopet potopili nekaj velikih špan. skih parnikov, je španski ministrski svet poslal v Berlin oster ugovor. Čim bolj se umikajo Nemci na Francoskem, tem bolj raste na Španskem razpolo. ženje, da naj tudi Spanija napove Nemčiji vojno.

Kako kaznujejo v Ameriki nasprotnike vojske. Iz Združenih držav Severne Amerike se poroča, da se je te dni moralo pred nekim kazenskim sodiš. čem zagovarjati 100 ameriških velikih tovarnarjev, ker so se izrekli proti vojni. Veletovarnar Haywood in 19 drugih so bili obsojeni na 20 let ječe, 33 tovar. narjev na 10 let, 12 na eno leto in dva na 10 dni je. če. Vrh tega je bil tovarnar Haywood kaznovan še na plačanje 20.000 dolarjev.

Laški zrakoplovec so zadnje dni kaj predrzno napadli več naših krajev. Poleta v Kotor so se ude. ležili večinoma Angleži. Od petih letal so bila 3 so. streljena. Mesto Franzensfeste na Tirolskem so na. padli Lahi iz zračnih višin dne 31. avgusta. Pripla. la je cela šuma sovražnih letalcev: Lahi, Angleži in Francozi. Vrgli so okoli 12 bomb. Razrušile so nekaj hiš, ubile nekemu častniku par konj in pet svinj ter ranile 4 osebe. Streljali so od vseh strani na nje, a niso jih zadeli. Malo poprej so krožili Lahi nad Bel. jakom. Njih bombe so poškodovale tir na kolodvoru, in razbile nekaj vozov, druge nesreče pa ni bilo. La. hi so pluli tako nizko, da so klicali našim vojakom, ki so stali tam naokrog: Streljajte vendar!

Tedenske novice

Duhovniške vesti. Župnijo Loče je dobil vlč. g. Franc Lom, župnik pri Sv. Petru na Kronske gori, župnijo Jurkloster pa vlč. g. Jurij Cvetko, kaplan v Zrečah.

Župnijski izpit so napravili te dni naslednji č. g. kaplani: Alojzij Leben od Sv. Urbana pri Ptuj, Ivan Messner iz Ptuja, Franc Polak iz Ho. ter vojni kurat Franc Zagoršak.

Obletnica izvolitve papeža Benedikta XV. se je obhajala dne 3. t. m., obletnica kronanja pa se bo obhajala dne 6. t. m. V cerkvah bo verno ljudstvo slavilo to obletnico prihodnjo nedeljo, dne 8. t. m. Dolžnost vsakega vernega katoličana je, da prošla. vi, vsaj z molitvijo, Sv. Očeta kot največjega glasni. ka miru!

Častni občan. Občini Sv. Jurij ob Taboru in Stroča vas pri Ljutomeru sta imenovali načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Ant. Korošca svojim ča. stnim občanom.

Slovenske gorice prihodnjo nedeljo gotovo ne bodo zaostale za Slov. Bistrico glede na udeležbo. Na enako veselico je prišla tam pred šestimi tedni tisoč. glava množica, bližnji peš, oddaljeni na krasno o. kinčanih vozovih z velikimi narodnimi zastavami. A tudi naše ljudstvo v Slovenskih goricah ima čut za narodne prireditve, ima ponosa v sebi dovolj, da se jih tudi udeleži. Kakor slišimo, je vspe. red tako ob. širen, da bo vsaki gost nesel najlepše spomine od te veselice. Zato vsi na nedeljsko narodno slavnost k Sv. Lenartu!

Mladeniško slavlje v St. Ilju. Dne 8. septem. bra se bo v St. Ilju v Slov. gor. blagoslovila zasta. va mladeniške Marijine družbe. Slavnost bo združe. na s sestankom mladeniških Marijinih družb iz celih Slov. gor. Mladenci, pridite dne 8. septembra v ob. mejni St. Ilj!

Narodna slavnost v Slov. Bistrici. Jernejeva nedelja, na katero se vrši pri nas cerkven šoh, je bila že od nekdaj določena kot dan za narodno vese. lico v Slov. Bistrici. Zato je naša Citalnica priredila tudi letos, kljub temu, da smo imeli podobno pri. reditev že dne 21. julija t. l., na Jernejevo nedeljo, popoldan, narodno veselico in sicer s sodelovanjem Celjskega pevskega društva. Vsi prostori našega Na. rodne. ga doma so bili nabito polni. Navzoči niso bili samo ljudje iz slovenjebistriškega okraja, ampak tu. di iz mariborskega in konjiškega. Posebno iz Konjice je prišlo zelo veliko gostov, ostali pa, ki se priredit. ve niso mogli udeležiti, so poslali denarni prispevek 100 K, ki je namenjen Dijaški kuhinji v Mariboru. Spored narodne veselice je bil zelo obširen. Najprej so nam zapeli Celjani nekaj umetni. pesmi, med nji. mi Vilharjevo „Proletni zvuci.“ Petje je bilo v ve. kem oziru dovršeno. Nato se je vzpizorila gledališ. ka igra „Malomestne tradicije“, v kateri so nastopili slovenjebistriški diletantje. Vsi igralci so rešili svoje vloge izborni in mogočno ploskanje je izrazilo zado. volnost in hvaležnost občinstva. Po igri so zopet za. peli Celjani celo vrsto narodnih pesmi, katere je s. prejelo občinstvo z burnim ploskanjem. G. dr. Reis. man je nato pozdravil došle Celjane ter drugo občin. stvo in v svojem govoru poudaril posebno pomen ta. kih prireditev v času, ko nam naši narodni naspro. tniki prepovedujejo vsako politično zborovanje. Nasli. kal je muke in trpljenje naših ljudi v tej vojni, ki je postalo že nezno. so. Tolaži nas samo misel ter pre. pričanje, da plavamo boljši bodočnosti nasproti. Naš ideal, ki obdaja v združenju in samodržavnosti tro. edinega naroda, bo kmalu postal meso in kri, bo že prav kmalu uresničen. Da pa se ta naša želja dose. že čimprej, je treba neumornega dela in jeklene vo. lje. Govorila sta še tudi g. Rebek iz Celja in g. Pet. Novak, Celjani pa so še zapeli Aljažev „Na dan.“ — Prosta zabava, ki se je vršila na dvorišču, deloma v notranjih prostorih Narodnega doma, je bila sicer nekoliko motena od dežja, ki se je nenadoma vli. la na nas, kar pa ni prav nič zmanjšalo zadovoljnosti in dobre volje udeležencev. Cela slavnost nam je poka. zala, kako potrebno je bilo začeti po štiriletnem od. moru z delom v Slov. Bistrici. Vsak udeleženec se je čutil, odkod toliko ljudstva. Pa je to čisto razumlji. vo, po tolikih mukah in trpljenju zahteva človeška duša malo razvedrila, da poza. bi nekoliko to trplen. je. Slovensko ljudstvo pa hoče tudi pouka, se hoče izobraževati in se dostojno pripraviti za lepšo svojo bodočnost.

Vojski boho dobili odslej namesto 350 gramov 420 gramov kruna na dan.